

Oceny działalności parlamentu, prezydenta, NBP i KNF

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W cyklu miesięcznym monitorujemy opinie o działalności parlamentu i prezydenta. W grudniu zapytaliśmy także o ocenę funkcjonowania publicznych instytucji finansowych – Narodowego Banku Polskiego i Komisji Nadzoru Finansowego¹.

OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

Grudniowe notowania parlamentu są trochę gorsze od listopadowych. Zadowolenie z pracy posłów wyraża obecnie niespełna jedna trzecia Polaków (31%, od listopada spadek o 2 punkty procentowe) i w zasadzie tyle samo (32%, spadek o 2 punkty) chwali pracę senatorów. Źle działalność Sejmu ocenia ponad połowa badanych (53%, wzrost o 2 punkty), a izby wyższej – więcej niż dwie piąte (45%, wzrost o 3 punkty).

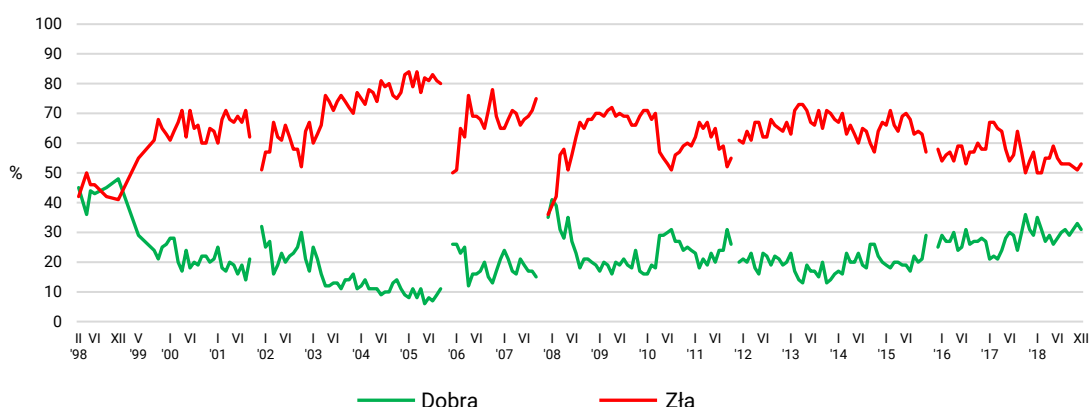
TABELA 1

Oceny działalności		Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany XI – XII '18	
		2017			2018												
		X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI		XII
		w procentach															
Sejmu	dobra	36	31	29	35	31	27	29	26	28	30	31	29	31	33	31	-2
	zła	50	54	57	50	50	55	55	59	55	53	53	53	52	51	53	+2
	Trudno powiedzieć	14	15	14	15	19	18	16	15	17	17	16	18	17	16	16	0
Senatu	dobra	36	29	29	34	30	28	29	29	28	31	31	29	31	34	32	-2
	zła	42	45	47	43	46	45	47	47	46	45	46	46	44	42	45	+3
	Trudno powiedzieć	22	26	24	23	24	27	24	24	26	24	23	25	25	24	23	-1

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (343) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 29 listopada – 9 grudnia 2018 roku na liczącej 1016 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

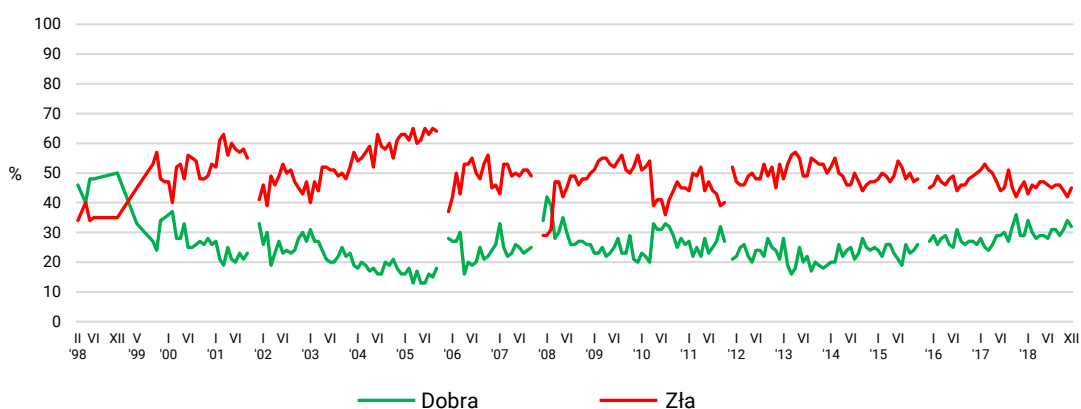
CBOS

RYS. 1. Oceny działalności Sejmu

CBOS

RYS. 2. Oceny działalności Senatu

Największy wpływ na odbiór działalności Sejmu mają poglądy i preferencje polityczne badanych oraz – powiązana z nimi – religijność. Zadowoleniu z pracy posłów sprzyja popieranie Prawa i Sprawiedliwości (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem), prawicowe poglądy polityczne i zaangażowanie w praktyki religijne, zwłaszcza udział w nich kilka razy w tygodniu. Wyróżniają się pod tym względem także mieszkańcy wsi, osoby mające wykształcenie podstawowe, gimnazjalne lub zasadnicze zawodowe oraz badani uzyskujący najniższe (poniżej 900 zł) i przeciętne (od 1300 zł do 1799 zł) dochody *per capita*. Najwięcej ocen negatywnych obserwujemy wśród zwolenników Platformy Obywatelskiej, ankietowanych deklarujących orientację lewicową lub centrową oraz nieuczestniczących w praktykach religijnych. Niezadowolenie z działalności izby niższej deklarują także relatywnie często badani mający od 35 do 44 lat, mieszkańcy dużych miast (co najmniej stutysięcznych), respondenci najlepiej wykształceni, uzyskujący najwyższe dochody *per capita* (2500 zł i więcej) oraz osoby źle oceniające własną sytuację materialną.

TABELA 2

Potencjalne elektoraty w wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Sejmu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	60	26	14
Polskie Stronnictwo Ludowe	28	56	16
Platforma Obywatelska	10	81	9
Niezdecydowani, na kogo głosować	16	62	22
Niezamierzający głosować	21	53	26

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

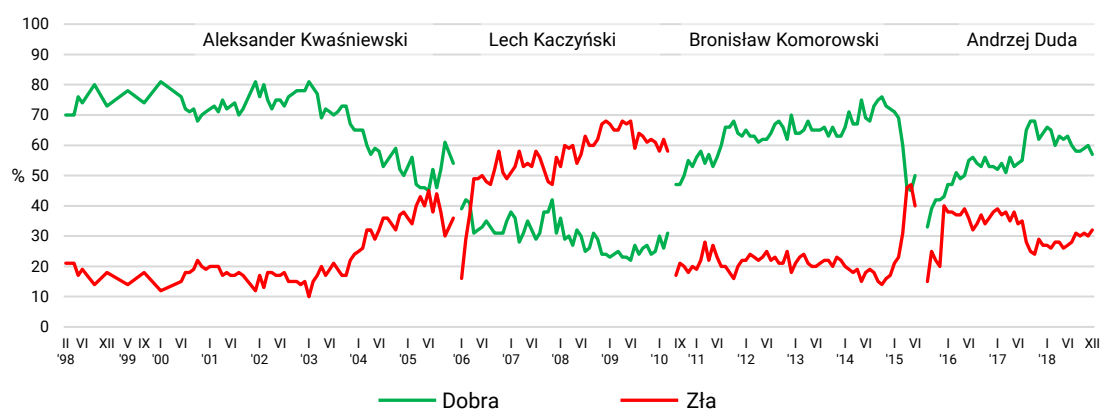
W ciągu ostatniego miesiąca nieco pogorszyły się notowania głowy państwa i są obecnie najniższe od około półtora roku. Pozytywnie prezydenturę Andrzeja Dudy ocenia niespełna trzy piąte Polaków (57%, od listopada spadek o 3 punkty procentowe), natomiast niezadowoleni z niej stanowią blisko jedną trzecią (32%, wzrost o 2 punkty).

TABELA 3

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań															Zmiany XI – XII '18
	2017			2018												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
	w procentach															
Dobra	68	62	64	66	65	60	63	62	63	60	58	58	59	60	57	-3
Zła	24	29	27	27	26	28	28	26	27	28	31	30	31	30	32	+2
Trudno powiedzieć	8	9	9	7	9	12	9	12	10	12	11	12	10	10	11	+1

CBOS

RYS. 3. Oceny działalności prezydenta

Oceny prezydentury Andrzeja Dudy są także w znacznej mierze zależne od politycznych cech badanych i ich religijności. Najczęściej pozytywnie wypowiadają się o niej sympatycy PiS, respondenci o orientacji prawicowej i osoby uczestniczące w praktykach religijnych przynajmniej raz w tygodniu. Lepiej na tle innych oceniają ją ponadto najmłodszy i najstarsi ankietowani, mieszkańcy wsi, badani mający wykształcenie podstawowe, gimnazjalne lub zasadnicze zawodowe oraz uzyskujący najniższe dochody *per capita*. Relatywnie wysoki poziom niezadowolenia z działalności głowy państwa koresponduje z poparciem dla PO, lewicową orientacją polityczną, brakiem zaangażowania w praktyki religijne, a ponadto z największymi dochodami *per capita*, wyższym wykształceniem oraz zamieszkaniem w dużych miastach.

TABELA 4

Potencjalne elektoraty w wyborach parlamentarnych	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	93	2	5
Polskie Stronnictwo Ludowe	58	34	8
Platforma Obywatelska	18	74	8
Niezdecydowani, na kogo głosować	46	34	20
Niezamierzający głosować	57	26	17

W ogromnej większości zadowoleni z obecnej prezydentury są zwolennicy Andrzeja Dudy z II tury wyborów prezydenckich. Nieliczni spośród nich są nią rozczarowani. Negatywne opinie o działalności głowy państwa dominują w ówczesnym elektoracie Bronisława Komorowskiego, a tylko co szósty jego wyborca ocenia ją dobrze.

TABELA 5

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Andrzeja Dudę	82	8	10
Głosujący na Bronisława Komorowskiego	16	77	8
Niegłosujący	58	30	12

OCENY DZIAŁALNOŚCI NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

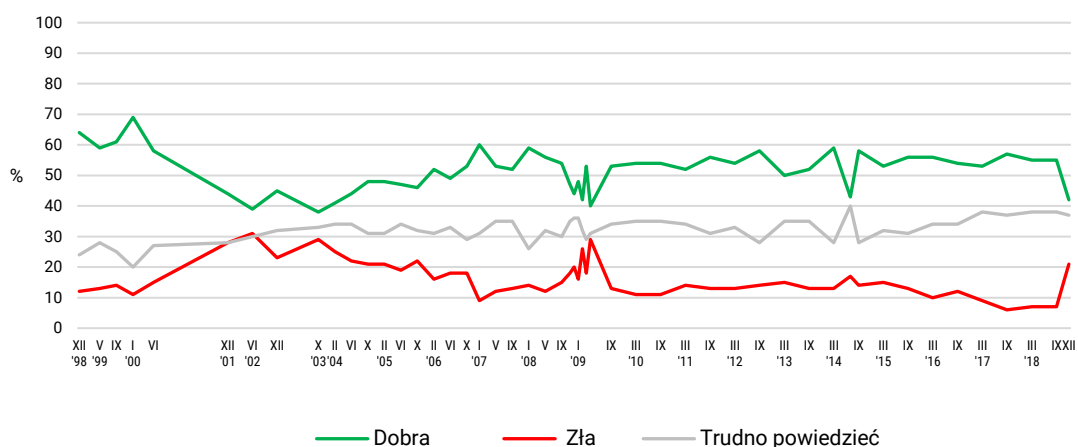
Od poprzedniego pomiaru we wrześniu zauważalnie pogorszyły się na ogół względnie stabilne notowania Narodowego Banku Polskiego. Obecnie ponad dwie piąte badanych (42%, od września spadek o 13 punktów procentowych) pozytywnie ocenia działalność tej instytucji, a dwukrotnie mniejsza grupa (21%, wzrost o 14 punktów) wyraża o niej negatywną opinię. Ostatni raz podobne pogorszenie zarejestrowaliśmy w lipcu 2014 roku, co było spowodowane publikacją pierwszych nagrań z tzw. afery podsłuchowej, na których zarejestrowana była rozmowa ówczesnego prezesa NBP. Tym razem pogorszenie notowań jest prawdopodobnie związane z tzw. aferą KNF.

TABELA 6

Oceny działalności Narodowego Banku Polskiego	Wskazania respondentów według terminów badań																Zmiany IX – XII '18	
	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018			
	IX	III	IX	III	IX	III	VII	IX	III	IX	III	IX	III	IX	III	IX		XII
	w procentach																	
Dobra	56	54	58	50	52	59	43	58	53	56	56	54	53	57	55	55	42	-13
Zła	13	13	14	15	13	13	17	14	15	13	10	12	9	6	7	7	21	+14
Trudno powiedzieć	31	33	28	35	35	28	40	28	32	31	34	34	38	37	38	38	37	-1

CBOS

RYS. 4. Oceny działalności Narodowego Banku Polskiego

Odbiór działalności NBP zależy w pewnym stopniu od politycznego usytuowania badanych. Opinie pozytywne przeważają nad negatywnymi wśród osób mających prawicowe poglądy polityczne i zamierzających głosować w wyborach parlamentarnych na rządzące ugrupowanie lub PSL. Z kolei głosy ankietowanych o poglądach lewicowych i popierających PO są w tej sprawie bardzo zróżnicowane.

TABELA 7

Potencjalne elektoraty w wyborach parlamentarnych	Oceny działalności NBP		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	55	11	34
Polskie Stronnictwo Ludowe	51	17	32
Platforma Obywatelska	32	35	33
Niezdecydowani, na kogo głosować	34	19	47
Niezamierzający głosować	34	25	42

OCENY DZIAŁALNOŚCI KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

Notowania Komisji Nadzoru Finansowego są znacznie gorsze niż były wcześniej. Od poprzedniego pomiaru w kwietniu 2016 roku ubyło (spadek o 7 punktów procentowych, do 19%) osób pozytywnie oceniających funkcjonowanie tej instytucji, a przy tym wyraźnie zwiększyła się (o 22 punkty, do 41%) grupa wyrażających opinię negatywną. Ogólnie rzecz biorąc, więcej badanych niż wcześniej ma wyrobione zdanie o pracy KNF.

TABELA 8

Oceny działalności Komisji Nadzoru Finansowego	IX 2012	IV 2016	XII 2018
	w procentach		
Dobra	24	26	19
Zła	21	19	41
Trudno powiedzieć	55	55	39

Dezaprobatą działalności KNF przeważa nad aprobatą w większości analizowanych grup społeczno-demograficznych. Na tle innych nieco lepiej pracę komisji oceniają zwolennicy PiS, badani najbardziej zaangażowani w praktyki religijne, osoby identyfikujące się z prawicą, a także respondenci uzyskujący najniższe dochody *per capita* i mający wykształcenie zasadnicze zawodowe. Poziomem niezadowolenia z funkcjonowania KNF wyróżniają się natomiast potencjalni wyborcy PO, badani o poglądach lewicowych (a w mniejszym stopniu – także centrowych), nieuczestniczący w praktykach religijnych, ankietowani z gospodarstw domowych o najwyższych dochodach *per capita*, mający wyższe wykształcenie i mieszkający w największych miastach.

TABELA 9

Potencjalne elektoraty w wyborach parlamentarnych	Oceny działalności KNF		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	34	27	39
Polskie Stronnictwo Ludowe	22	41	37
Platforma Obywatelska	10	64	26
Niezdecydowani, na kogo głosować	7	48	45
Niezamierzający głosować	18	31	50

W ciągu ostatniego miesiąca minimalnie pogorszyły się oceny działalności obu izb parlamentu. Również nieco gorsze niż w listopadzie, a przy tym najslabsze od mniej więcej półtora roku, są notowania prezydenta. Afera wokół Komisji Nadzoru Finansowego nie tylko podważyła zaufanie Polaków do tej instytucji – funkcjonowanie KNF oceniane jest teraz dwukrotnie częściej źle niż dobrze – ale także wpłynęła na postrzeganie NBP, którego działalność jest wprawdzie nadal odbierana na ogół pozytywnie, niemniej w opinii respondentów wypada zauważalnie gorzej niż jeszcze trzy miesiące temu.

Opracował

Michał Feliksiak